

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

A6-0035/2009

28.1.2009

MIETINTÖ

öljyn toimitusvarmuuteen liittyvien haasteiden ratkaisemisesta
(2008/2212(INI))

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta

Esittelijä: Herbert Reul

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	12
ULKOASIAINVALIOKUNNAN LAUSUNTO.....	16
TALOUS- JA RAHA-ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	20
SISÄMARKKINA- JA KULUTTAJANSUOJAVALIOKUNNAN LAUSUNTO	23
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	26

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

öljyn toimitusvarmuuteen liittyvien haasteiden ratkaisemisesta (2008/2212(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission tiedonannon "Energiapolitiikka Euroopalle" (KOM(2007)0001),
- ottaa huomioon komission 13. kesäkuuta 2008 antaman tiedonannon "Vastatoimet öljyn hinnannousulle" (KOM(2008)0384),
- ottaa huomioon 24. heinäkuuta 1973 annetun neuvoston direktiivin 73/238/ETY raakaöljyn ja öljytuotteiden hankintavaikeuksista aiheutuneiden vaikutusten lieventämiseksi tarkoitetuista toimenpiteistä¹,
- ottaa huomioon 7. marraskuuta 1977 tehdyn neuvoston päätöksen 77/706/ETY yhteisön tavoitteesta vähentää primäärienergian kulutusta raakaöljyn ja öljytuotteiden hankinnan vaikeutuessa²,
- ottaa huomioon 24. heinäkuuta 2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/67/EY jäsenvaltioiden velvollisuudesta ylläpitää raakaöljy- ja/tai öljytuotevarastojen vähimmäistasoa³,
- ottaa huomioon komission 5. marraskuuta 2008 antaman ehdotuksen uudeksi direktiiviksi jäsenvaltioiden velvollisuudesta ylläpitää raakaöljy- ja/tai öljytuotevarastojen vähimmäistasoa (KOM(2008)0775),
- ottaa huomioon komission 13. marraskuuta 2008 antaman toisen strategisen energiakatsauksen "Energian toimitusvarmuutta ja energia-alan solidaarisuutta koskeva EU:n toimintasuunnitelma" (KOM(2008)0776),
- ottaa huomioon 12. marraskuuta 2008 annetun vihreän kirjan "Kohti toimitusvarmaa, kestävä ja kilpailukykyistä Euroopan laajuista energiaverkkoa",
- ottaa huomioon 15. helmikuuta 2007 antamansa päätöslauselman energian hinnan nousun makrotaloudellisista vaikutuksista⁴,
- ottaa huomioon 29. syyskuuta 2005 antamansa päätöslauselman öljyriippuvuudesta⁵,

¹ EYVL L 228, 16.8.1973, s. 1.

² EYVL L 292, 16.11.1977, s. 9.

³ EUVL L 217, 8.8.2006, s. 8.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2007)0054.

⁵ EUVL C 227 E, 21.9.2006, s. 523.

- ottaa huomioon 19. kesäkuuta 2008 antamansa päätöslauselman dieselöljyn hinnannousun synnyttämästä kalatalousalan kriisistä¹,
 - ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston 15. ja 16. lokakuuta 2008 pidetyssä kokouksessa esitetyt puheenjohtajan päätelmät energian toimitusvarmuudesta,
 - ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston 19. ja 20. kesäkuuta 2008 pidetyssä kokouksessa esitetyt puheenjohtajan päätelmät elintarvikkeiden ja öljyn korkeiden hintojen vaikutuksista eri politiikkoihin,
 - ottaa huomioon Kansainvälisen energiajärjestön (IEA) 12. marraskuuta 2008 esittämän katsauksen "World Energy Outlook 2008",
 - ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon TEN/368 öljyn saantiin liittyvien haasteiden ratkaisemisesta,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
 - ottaa huomioon teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan mietinnön sekä ulkoasiainvaliokunnan, talous- ja raha-asioiden valiokunnan sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan lausunnot (A6-0035/2009),
- A. ottaa huomioon, että energian toimitusvarmuuden turvaamiseksi tulevana vuosikymmeninä yhteisön tasolla on kiinnitettävä yhä enemmän huomiota energian toimitusreittien ja -tapojen monipuolistamiseen, energian säästämiseen ja energiatehokkuuteen,
- B. ottaa huomioon, että johdonmukaisen ja kattavan yhteisön energiapolitiikan kehittäminen on käymässä yhä kiireellisemmäksi, kun Euroopan unioni on yhä enenevässä määrin riippuvainen tuonnista,
- C. ottaa huomioon, että öljy on luonnonvara, joka loppuu aikanaan,
- D. ottaa huomioon, että Euroopan unionin ja Norjan öljyntuotannon osuus kotimaisen kysynnän täyttämisestä oli vuonna 2007 vielä 30 prosenttia,
- E. ottaa huomioon, että monia myös helposti hyödynnettävissä olevia öljyvaroja ei monissa maailman maissa ole otettu vielä täydessä laajuudessa käyttöön luonnonsuojeluun tai luonnonvarojen hallintaan liittyvistä syistä ja että yleisesti kasvaneiden raaka-aine- ja materiaalikustannusten vuoksi öljyn tuotantokustannukset ovat kaksinkertaistuneet vuodesta 2005,
- F. ottaa huomioon, että öljyn maailmanlaajuinen kysyntä on Yhdysvaltain energiatiedotusviraston (EIA) laskelmien mukaan vuonna 2030 yli kolmanneksen suurempi kuin vuonna 2006, Euroopan unionin kysyntä nousee vuosien 2005 ja 2030 välisenä aikana ennen kaikkea liikenteen alan kysynnän kasvun vuoksi vuosittain noin 0,25 prosenttia, ja öljyn osuus primäärienergian kysynnästä on Euroopan unionissa vuonna 2030 noin 35 prosenttia,

¹ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0308.

- G. ottaa huomioon, että Euroopan unionin riippuvuus tuontiöljystä nousee vuoteen 2030 mennessä 95 prosenttiin samalla kun tavanomaiset öljyvarannot keskittyvät yhä suuremmissa määrin strategisen ellipsin maihin ja kasvava kilpailu kysynnän alalla saattaa luoda toimituksiin liittyvää epävarmuutta,
- H. ottaa huomioon, että pitkällä aikavälillä öljyn hinnan voidaan odottaa nousevan,
- I. ottaa huomioon, että öljyn ja perushyödykkeiden hinnannousut ovat kiihdyttäneet inflaatiota, minkä seurauksena ostovoima on heikentynyt,
- J. ottaa huomioon, että vuoden 2008 hintaheilahtelut eivät aiheudu ainoastaan vallitsevasta kysynnästä ja tarjonnasta ja että ne voivat vaikuttaa kielteisesti talouteen,
- K. ottaa huomioon, että uusien sijoitusmuotojen luominen öljyn ja muiden kulutushyödykkeiden markkinoille on lisännyt hyödykkeiden hintojen vaihtelua; ottaa lisäksi huomioon, että energiamarkkinoiden avoimuuden lisääminen on varmistettava,
1. pitää tervetulleena, että energian toimitusvarmuus on toisen strategisen energiakatsauksen yhteydessä jälleen otettu keskeiseksi huomion kohteeksi; pahoittelee kuitenkin, että komissio ei ole ottanut opikseen talouskriisistä, joka on osoittanut, että ainoastaan EU:n energiapolitiikan täydellinen muutos voi johtaa ratkaisuun toimitusvarmuuden, jäsenvaltioiden välisen solidaarisuuden ja työllisyyden sekä sosiaalisten, ympäristöllisten ja taloudellisten seikkojen kannalta; pahoittelee myös sitä, että ei ole tehty selkeitä avauksia kohti energiapolitiikan ja -rakenteiden jatkokehitystä;
 2. korostaa erityisesti, että lyhyen aikavälin toimenpiteiden lisäksi on myös otettava huomioon toimitusvarmuuden turvaaminen pitkällä aikavälillä;
 3. kehottaa komissiota analysoimaan ennen lainsäädäntöehdotusten esittämistä perusteellisemmin myös ehdotettujen toimenpiteiden epäsuoria vaikutuksia toimitusvarmuuteen ja kustannuksiin;

Käytettävissä olevien resurssien varmistaminen

4. toteaa, että eri arvioiden mukaan myös tulevaisuudessa voidaan vielä tuottaa riittävästi öljyä kysynnän kattamiseksi; toteaa, että kuluttajat joutuvat mahdollisesti maksamaan siitä korkeamman hinnan; katsoo, että myös investointiedellytyksiä on parannettava; korostaa tässä yhteydessä lisäksi, että öljyn jatkuvasti kasvava kysyntä on vienyt tarjonnan yhä enenevässä määrin kapasiteetin rajoille;
5. panee merkille, että on epävarmaa, milloin ja missä laajuudessa kasvavan kysynnän ja laskevan tarjonnan välille syntyy kuilu; on huolissaan siitä, että tämä epävarmuus nostaa yhä enenevässä määrin öljyn hinnan volatiliiteetin riskiä; on siksi vakuuttunut siitä, että olisi määrätietoisesti toteutettava kaikki toimenpiteet, joilla öljyn kysyntää voidaan supistaa;
6. kannattaa komission ehdotusta lyhyen aikavälin toimenpiteiksi, jos tulevaisuudessa on tarpeen lieventää öljyn hintapiikkejä; kehottaa jäsenvaltioita tarjoamaan taloudellista tukea investoinneille vaihtoehtoisin energianlähteisiin, kuten esim. uusiutuvaan

energiaan, ja asettamaan etusijalle kuluttajien tietoisuuden parantamiseen tähtäävät toimet, joilla edistetään energiatehokkaiden tavaroiden ja palvelujen hankintaa tavoitteena alentaa kustannuksia mahdollisimman paljon pitkällä aikavälillä ja rajoittaa öljyn tarjonnan vähenemistä tulevaisuudessa;

7. kehottaa tehostamaan ponnisteluja, joilla muut kuin tavanomaiset öljyvarat saadaan kaupalliseen käyttöön, jotta tällä tavoin voidaan osaltaan edistää monipuolistamista; vaatii samalla ympäristöä säästävien öljynporausmenetelmien kehittämistä; korostaa, että EU:n markkinoille saatettujen polttoaineiden kasvihuonekaasupäästöjä koskeva elinkaariajattelu, sellaisena kuin se on esitetty ehdotuksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 98/70/EY muuttamisesta bensiinin, dieselin ja kaasuöljyn eritelmien osalta sekä tieliikenteen polttoaineiden käytöstä aiheutuvien kasvihuonekaasupäästöjen seurantaan ja vähentämiseen tarkoitettua mekanismin käyttöönottamisesta, neuvoston direktiivin 1999/32/EY muuttamisesta sisävesialusten käyttämien polttoaineiden eritelmien osalta ja direktiivin 93/12/ETY kumoamisesta, tarjoaa öljyteollisuudelle todellisen kannustimen vähentää ilmastovaikutuksiaan parantamalla tuotantoprosessejaan;
8. on sitä mieltä, että öljyn ja muiden suurien hiilidioksidipäästöjä tuottavien energialähteiden käyttöä olisi vähennettävä sekä lisäämällä energiatehokkuutta että siirtymällä vähäisiä hiilidioksidipäästöjä tuottaviin ratkaisuihin, kuten ydinpolttoaineisiin tai uusiutuvista energialähteistä tuotettuun energiaan;
9. katsoo, että käytettävissä olevien reservien hyödyntämiseen vaikuttavat yhä suuremmissa määrin poliittiset tekijät, mukaan luettuna poliittinen epävakaus ja riittämätön oikeussuoja mutta myös ympäristöpoliittiset toimenpiteet ja luonnonvarojen hallinta; kehottaa komissiota siksi tehostamaan tuottajamaiden kanssa käytävää vuoropuhelua kaikilla tasoilla ja pyrkimään molempien osapuolten edun nimissä pragmaattiseen konfliktien ratkaisuun;
10. korostaa arktisten alueiden tärkeyttä öljyntuotantoalueena, jonka oletetaan sisältävän jopa neljänneksen maailman löytämättömistä öljyvaroista;
11. korostaa arktisen alueen merkitystä Euroopan energiapolitiikan suunnittelussa sekä ilmastonmuutoksessa ja kestävässä kehityksessä, kuten marraskuussa 2007 kokoontunut Eurooppa-neuvosto ehdotti; pitää tärkeänä, että arktisen alueen hiilivetyvarat jaetaan oikeudenmukaisesti kansainvälisen oikeuden mukaan yleisen kansainvälisen vakauden edun nimissä; kehottaa komissiota kiinnittämään edellä mainitussa arktisen alueen strategisia kysymyksiä koskevassa tiedonannossaan erityistä huomiota hiilivetyvaroihin;
12. kehottaa komissiota etsimään öljy-yhtiöiden ja tuottajamaiden kanssa käytävässä vuoropuhelussa tapoja, joilla investointitaso voidaan vakiinnuttaa hintojen ja voittojen vaihtelusta huolimatta;
13. toivoo, että öljy-yhtiöt investoivat viimeaikaiset merkittävät voittonsa uusien öljyesiintymien etsimiseen ja hyödyntämiseen sekä energiaa säästävien tekniikoiden parantamiseen ja öljyn korvaavien aineiden tutkimukseen (erityisesti liikenteen alalla);

14. vaatii Euroopan unionilta ja öljyntuottajavaltioilta entistä dynaamisempaa suhdetta, johon liittyy molemminpuolinen halukkuus tarjota ja ottaa vastaan ja jonka myötä pyritään vakaampaan ja tasaisempaan öljyn tuotantoon ja hintakehitykseen, mikä olisi kaikkien asianosaisten etujen ja laajasti ottaen maailmantalouden etujen mukaista;
15. pitää myönteisenä komission aloitetta maailmanlaajuisesta poliittisesta vuoropuhelusta, joka toteutettaisiin järjestämällä öljyn kuluttaja- ja tuottajamaiden välinen korkean tason huippukokous, jotta öljymarkkinoilla saavutettaisiin oikeudenmukainen tasapaino kysynnän ja tarjonnan välillä ja estettäisiin öljyn tuottajamaita pitämästä öljyn hintoja keinotekoisella korkealla tasolla;

Markkinoiden avoimuus ja hinnanmuodostus

16. on huolissaan lisääntyvästä ja vuonna 2008 selkeästi havaittavissa olleesta öljyn hinnan volatiliteetista, joka vaikuttaa kielteisesti koko Euroopan unionin talouteen ja sen kuluttajiin;
17. katsoo, että öljyn hinnan vaihtelut heijastavat lisääntyntä kysyntää, öljyvarojen asteittaista ehtymistä sekä demografiaan ja kaupungistumiseen liittyvien kehityssuuntien muuttumista erityisesti kasvavan talouden maissa, joissa keskimääräisen tulotason nousu kasvattaa kysyntää, keinottelua hyödykemarkkinoilla sekä globaaleja taloussyklejä; painottaa lisäksi, että öljyä ja muita perushyödykkeitä on käytetty aikaisempaa enemmän osakesalkkujen hajauttamiseen Yhdysvaltain dollarin heikkenemisen seurauksena;
18. on huolissaan öljyn hinnoissa esiintyvistä vaihteluista ja niiden vaikutuksesta talouselämän ja rahoitusjärjestelmän vakauteen; tunnustaa öljy- ja muiden energiatuotteiden aktiivisten markkinoiden hyödyt ja kehottaa samalla komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan mahdollisimman suuren läpinäkyvyyden energiamarkkinoilla;
19. toteaa, että myös öljynviejämaiden kansantaloudet kärsivät tällaisesta volatiliteetista ja että siksi öljyn hinnan vakauttaminen on molempien osapuolten edun mukaista;
20. pitää komission tiedonantoa myönteisenä ja yhtyy komission huoleen öljyn hinnan viimeaikaisesta vaihtelusta ja sen kielteisistä vaikutuksista inflaatioon, kilpailukykyyn, kauppaan ja talouskasvuun;
21. pitää viimeksi kuluneiden kahdeksan vuoden aikana tapahtuneen öljyn hinnan nousun pääsyyinä voimakasta talouskasvua, joka on johtanut pullonkauloihin öljyn tuotannossa, kuljetuksessa ja jalostuksessa sekä joidenkin suurten öljyalan oligopolien merkittäviin satunnaisiin voittoihin; toteaa, että selkeästi kohonneet raaka-aineiden hinnat ja rahoitusmarkkinoilla tapahtunut keinottelu ovat vahvistaneet öljyn hinnan kehittymistä;
22. korostaa, että etusijalle on asetettava öljynjalostuksen ja öljytuotteiden kaupan alan kilpailun seuraaminen sekä kaupallisia öljyvarastoja koskevien tietojen avoimuuden lisääminen;
23. pitää öljyn hinnan vakauttamisen kannalta välttämättömänä markkinoiden avoimuuden parantamista; kehottaa komissiota esittämään parlamentille tätä koskevia ehdotuksia; korostaa, että avoimuutta on kiireellisesti lisättävä myös tuottajamaissa, ja

tuotantovolyymit ja erityisesti varantojen määrä on myös julkistettava avoimella tavalla; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita yhteistyössä pyrkimään suurempaan avoimuuteen vuoropuhelussaan tuottajamaiden kanssa;

24. pitää tässä yhteydessä tervetulleena toisessa strategisessa energiakatsauksessa ehdotettua tutkimusta siitä, mitä hyötyjä ja kustannuksia varastojen tason viikoittaisesta julkistamisesta aiheutuisi; kehottaa komissiota sisällyttämään tutkimuksen tulokset myöhempiin lainsäädäntöehdotuksiinsa; korostaa samalla, että avoimuus on toteutettava maailmanlaajuisesti;
25. toteaa, että öljytuotteisiin eri kuluttajamaissa sovellettavat erilaiset tekniset vaatimukset johtavat markkinoiden pirstaloitumiseen, joka toimitushäiriöiden tapauksessa nostaa hintaa voimakkaasti; kehottaa komissiota laatimaan ehdotuksia siitä, miten tällaisia markkinoille pääsyn rajoituksia voidaan poistaa;
26. katsoo, että strategisten varastojen tehtävänä on torjua toimitushäiriöistä aiheutuvia fyysisiä pullonkauloja; torjuu tämän johdosta sekä kestävään budjettipolitiikkaan liittyvistä syistä kaikki yritykset torjua öljyn hinnan volatiliteettia käyttämällä näitä varastoja;
27. korostaa, että on tärkeää työskennellä aktiivisesti, jotta uudet vaihtoehtoiset energiat tulevat pienten yritysten saataville, jotta niistä voidaan tehdä riippumattomampia öljyn hintavaihteluista; korostaa pk-yritysten tärkeyttä biopolttoaineiden ja muiden uusiutuvien energialähteiden tuotannossa; on huolissaan näiden tuotteiden tuotantoa ja kaupallistamista edelleen vaivaavista teknisistä ja lainsäädännöllisistä esteistä ja kehottaa komissiota pyrkimään kohti näiden polttoaineiden markkinoille pääsyn helpottamista;
28. korostaa, että olisi kannustettava energiatehokkaisiin tekniikoihin ja tuotteisiin liittyvien laaja-alaisten kärkitason markkinoiden kehittämistä tehokkaalla päästökauppajärjestelmällä sekä erilaisilla muilla energiansäästötoimenpiteillä; korostaa myös, että aiheuttamisperiaatteen soveltaminen on tärkeää; muistuttaa, että mitä useampi valtio soveltaa samankaltaisia toimenpiteitä, sitä rajoitetumpi vaikutus näillä toimenpiteillä on alakohtaiseen kilpailukykyyn;

Investoinnit öljyn tuotantoon ja jalostukseen

29. ottaa huomioon, että toimitusvarmuuden turvaamiseksi öljylalle on IEA:n mukaan investoitava vuoteen 2020 asti vuosittain 350 miljardia Yhdysvaltain dollaria; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita sisällyttämään politiikkoihinsa investointikannustimia erityisesti myös Euroopan unionin sisällä; korostaa tässä yhteydessä pitkäaikaisen investointivarmuuden roolia; torjuu kuitenkin yksityisten investointien ja pääomien korvaamisen julkisilla varoilla;
30. on huolissaan meneillään olevan luottokriisin vaikutuksista öljyalan investointimahdollisuuksiin ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita koordinoimaan ponnistelunsa kriisin ratkaisemiseksi;
31. pitää tervetulleena panosta, jonka biopolttoaineiden lisääntyvä käyttö liikenteen alalla voisi antaa toimitusvarmuuden parantamisen kannalta; toteaa, että tämä johtaa öljyä

jalostavan teollisuuden keskittymiseen ja rakennemuutoksiin; toteaa edelleen, että liikenteen alalla on lisäksi toteutettava rakenteellisia toimenpiteitä öljyn kysynnän minimoimiseksi;

32. kehottaa jäsenvaltioita ja toimijoita pitämään näistä seikoista riippumatta huolen siitä, että Euroopan unionissa on riittävästi varakapasiteettia, jotta voidaan tasata toimitushäiriöitä esimerkiksi luonnonkatastrofien tapauksessa;
33. kehottaa jäsenvaltioita, komissiota ja öljy-yhtiöitä varmistamaan riittävän koulutuksen asiantuntijoille, joita tarvitaan öljyvarojen tutkimusta ja öljyntuotantoa varten;

Kuljetusreitit

34. pitää tervetulleena edistystä, joka Inogate-ohjelman puitteissa on saavutettu erityisesti luottamusta lisäävien toimenpiteiden alalla; kehottaa komissiota esittämään strategian tavasta, jolla tällaisia hankkeita voidaan tukea oheistoimenpiteillä sekä koordinoida paremmin;
35. toteaa, että keskeisellä sijalla ovat hyvät naapurussuhteet kauttakulkumaiden kesken sekä kauttakulkumaiden ja niiden naapurimaiden välillä, ja kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota tehostamaan ponnistelujaan tässä suhteessa;
36. panee merkille, että öljyputket on jätetty Euroopan laajuisten energiaverkostojen ulkopuolelle, ja kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota harkitsemaan nykytilanteen valossa öljyinfrastruktuurin sisällyttämistä Euroopan laajuisiin energiaverkostoihin erityisesti laskevan kotimaisen tuotannon ja samanaikaisesti lisääntyvän tuontiriippuvuuden ja uuden kuljetuskapasiteetin tarpeen johdosta;
37. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita pyrkimään yhteisen ulko-, kauppaa- ja turvallisuuspolitiikan puitteissa kohti vakiinnuttamista erityisesti poliittisen epävakauden uhkaamissa tuottajamaissa, koska vakaus muodostaa investointien ja hyvinvoinnin perustan;
38. korostaa, että uudet öljyinfrastruktuurihankkeet, kuten Odessa–Gdansk- ja Constanța–Trieste-öljyputket, olisi jatkossakin sisällytettävä Euroopan etujen kannalta ensisijaisiksi määriteltyihin hankkeisiin;
39. on huolissaan lisääntyvästä merirosvouksesta, joka uhkaa kansainvälistä merenkulkua ja siten myös öljykuljetuksia, ja pitää tervetulleena neuvoston 10. marraskuuta 2008 käynnistämää yhteistä toimea, jonka puitteissa Afrikan sarvessa toteutetaan operaatio laivojen suojaamiseksi merirosvojen hyökkäyksiltä (operaatio Atalanta);
40. on lisäksi huolissaan terrorismin aiheuttamasta uhasta kuljetusreiteille ja strategiselle infrastruktuurille, ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tehostamaan vuoropuhelua keskeisten toimijoiden kanssa;

Liikenne ja rakennukset

41. kiinnittää huomiota rakennusalan energiansäästöpotentiaaliin, jolla voitaisiin vähentää

öljyn ja kaasun kaltaisten fossiilisten energialähteiden kysyntää, ja pitää tervetulleena komission ja jäsenvaltioiden tämänhetkisiä ponnisteluja tämän potentiaalin paremmaksi hyödyntämiseksi;

42. pitää tervetulleena Euroopan unionin ponnisteluja liikenteen alan energialähteiden monipuolistamiseksi; pitää markkinapohjaista lähestymistapaa parempana uusien teknologioiden käyttöönoton yhteydessä; toteaa, että hinta on paras osoitus uusien teknologioiden kilpailukyvyistä; pahoittelee kuitenkin kunnianhimon puutetta suhteessa energiatehokkaiden, paremmin suunniteltujen ja kevyempien ajoneuvojen tarjoamiin mahdollisuuksiin;
43. suhtautuu epäilleen ensimmäisen sukupolven biopolttoaineiden mahdollisuuksiin korvata öljy keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä; kehottaa tehostamaan ponnisteluja synteettisten polttoaineiden tutkimuksen alalla;
44. on vakuuttunut siitä, että liikenteen alan öljynkulutusta voidaan alentaa keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä vain, jos Euroopan unioni ja jäsenvaltiot toteuttavat myös lisätoimenpiteitä, joilla tavaraliikennettä ja liikkuvuutta siirretään kestävämpiin kuljetusmuotoihin, jotka kuluttavat vähemmän tai eivät lainkaan öljyä, kuten raideliikenne, vesiliikenne sekä kaupunkialueiden liikennemuotojen muodostamat liikkuvuusketjut (kävely, pyöräily, julkinen/kollektiivinen liikkuvuus); katsoo lisäksi, että merkittäviä energian säästöjä voidaan saavuttaa, jos otetaan suuremmissa laajuudessa käyttöön nykyaikaisia liikenteenohjausjärjestelmiä, jotka vähentävät odotusaikoja ja kiertoteitä maantie- ja lentoliikenteessä sekä merikuljetuksissa, ja jos lisäksi edistetään voimakkaammin vihreää logistiikkaa;

Suhteet maihin, joiden öljynkulutus on kasvussa

45. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita ryhtymään toimiin varmistaakseen, että EU:n yhteisellä energiansaannilla ja energian toimitusvarmuudella on sitova, edistysellinen ja kattava perusta perussopimuksissa; korostaa tässä yhteydessä tärkeimpiin ulkoisiin toimittajiin sovellettavan johdonmukaisen strategian tärkeää merkitystä; tukee Lissabonin sopimusta oikeansuuntaisena askeleena, sillä siihen sisältyy energiaa koskeva yhteisvastuulauseke ja siinä jaetaan vastuu energiapolitiikasta EU:n ja jäsenvaltioiden kesken; toteaa, että EU:n voimakas riippuvuus fossiilisista polttoaineista voi heikentää sen yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan johdonmukaisuutta ja tehokkuutta;
46. katsoo, että energiapoliittiset kysymykset on otettava paremmin huomioon unionin yhteisissä ulkosuhteissa maihin, joiden öljynkulutus on voimakkaassa kasvussa, ja että Euroopan unionin on pyrittävä siihen, että öljytuotteiden valtiolliset tuet poistetaan;
47. kehottaa komissiota sisällyttämään yhteiseen ulko-, kauppa- ja naapuruuspolitiikkaansa toimenpiteitä, joilla voidaan osaltaan edistää talouskasvun irrottamista öljyn kulutuksesta;
48. korostaa erityisesti, että EU ei ole vielä riittävästi tarkastellut ja käsitellyt sitä, miten kansainvälisen energiavarmuuden maailmanlaajuisen edellytysten muutokset vaikuttavat geopolitiikkaan, eikä tämän seurauksia tulevan kansainvälisen hallintapolitiikan kannalta; katsoo, että kansalliset ratkaisut on jatkossa korvattava EU:n, Yhdysvaltojen, Venäjän ja Kiinan välisillä uusilla ja tiiviillä poliittisilla ja taloudellisilla yhteistyömuodoilla, joille

on keskipitkällä aikavälillä myös luotava institutionaalinen muoto;

49. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

Öljyn osuus Euroopan unionin bruttoenergiankulutuksesta on tällä hetkellä lähes 37 prosenttia. Siten öljy on ylivoimaisesti suurin primaarienergianlähde ennen maakaasua, kiinteitä polttoaineita ja ydinenergiaa. Euroopan komissio olettaa, että öljyn kysyntä kasvaa EU:ssa edelleen vuoteen 2030 mennessä, vaikkakin vain noin 0,25 prosenttia vuodessa. Kuitenkin öljy on myös vuonna 2030 EU:n tärkein primaarienergianlähde, jonka osuus bruttoenergiankulutuksesta on noin 35 prosenttia.

Vaikka kysyntä EU:ssa kasvaa vain hitaasti, maailmanlaajuisesti voidaan odottaa kysynnän kasvavan huomattavasti voimakkaammin. Yhdysvaltain energiatiedotusvirasto EIA (Energy Information Administration) laskee, että vuonna 2030 kysyntä on yli kolmanneksen suurempi kuin vuonna 2006. Koska tarjonta ja jalostuskapasiteetti eivät pysty pysymään kysynnän kasvun tahdissa, markkinatilanne pysyy myös lähitulevaisuudessa jännittyneenä. IEA:n tuoreimmassa raportissa pitkälle aikavälille odotettu öljyn hinnan nousu vaikuttaa kuitenkin samalla hidastavasti kysynnän kasvuun.

Öljyn aikakauden loppua on jo ennustettu moneen kertaan. Tässä yhteydessä on toistuvasti käytetty käsitettä "öljyhuippu" (peak oil). On kuitenkin otettava huomioon, että tällä hetkellä öljyvaroja on käytettävissä enemmän kuin koskaan. Vaikka öljy on luonnonvara, joka joskus loppuu, menneisyys on opettanut meille, että on mahdotonta tarkkaan ennustaa, milloin luonnonvaran luonnollisesta ehtymisestä aiheutuva tuotannon väheneminen alkaa, ja tapahtuuko se hitaasti vai nopeasti vai onko odotettavissa välihuippuja.

Tuotantoa rajoittavat yhtäältä geologiset ja teknologiset seikat. Toiseksi on kuitenkin niin, että suurimmat tuotannon laajentamisen esteet ovat maan pinnan yläpuolella – monien valtioiden poliittinen epävakaus, pakotteet, riittämätön oikeusturva, ympäristöpoliittiset toimenpiteet ja tarkoituksellinen luonnonvarojen hallinta rajoittavat tuotantopotentiaalia.

Tästä jännittyneestä markkinatilanteesta huolimatta ei voida jättää huomiotta, että tämänhetkiset 1,2 biljoonan barrelin öljyvarannot ovat noin kaksi kertaa niin suuret kuin vuonna 1980. Kysyntä sitä vastoin on samana aikana noussut vajaasta 62 miljoonasta barrelista päivässä noin 85 miljoonaan barreliin päivässä. Tästä tulokseksi saatavat 41,6 vuotta merkitsevät jopa pitempää varantojen kestävyyttä kuin vuonna 1980.

Samalla on tunnistettava, että varantojen käsite on dynaaminen: se ei riipu yksinomaan uusien öljyvarojen löytymisestä vaan myös täysin ratkaisevasti teknologisista innovaatioista ja öljyn hinnasta, koska varannot kuvaavat luonnonvaran taloudellisesti hyödynnettävissä olevaa osaa. Kokonaisöljyvarat riittävät siis useita vuosisatoja, mutta helposti hyödynnettävissä olevan öljyn määrä ei enää viime vuosina ole noussut niin voimakkaasti kuin ennen.

Toisen realiteetin muodostaa se, että helposti hyödynnettävissä olevat varannot ovat yhä suuremmassa määrin keskittyneet muutamaan harvaan "strategisen ellipsin" maahan. Tämä käy selkeästi ilmi tuotannon ja varantojen suuruuden suhteesta. Myös tässä on kuitenkin otettava huomioon, että tämä suhde kuvaa aina tietynä hetkenä vallitsevaa tilannetta. Siten muualla maailmassa, kuten arktisilla alueilla tai Grönlannin rannikolla, tehtävät uudet löydöt tai teknologiset edistysaskeleet, jotka johtavat siihen, että muiden kuin tavanomaisten

öljyvarojen hyödyntäminen tulee taloudellisesti kannattavaksi, saattavat kuitenkin kääntää tämän suhteen muiden alueiden eduksi – vaikka vain rajallisesti.

Samanaikaisesti EU:n alueella tapahtuva tuotanto laskee. Norja ja EU-maat pystyvät tosin vielä itse kattamaan noin 30 prosenttia kysynnästä, mutta tämänhetkisestä näkökulmasta voidaan olettaa tuotannon laskevan huomattavasti vuoteen 2030 mennessä. Tämä merkitsee sitä, että EU:n tuontiriippuvaisuus saavuttaa komission tietojen mukaan tulevana vuosikymmeninä noin 95 prosenttia.

Nämä realiteetit on otettava huomioon energiapolitiikassa. Yhtäältä tarvitaan nopeita reaktiomekanismeja, jollaiset EU:lla on ollut jo 1960-luvun lopulta lähtien öljyn ja öljytuotteiden strategisten varastojen muodossa. Euroopan parlamentti aikoo tarkastella kriittisesti komission nyt ehdottamaa kyseisen direktiivin muuttamista.

Toiseksi toimitusvarmuus voidaan pitkällä aikavälillä turvata vain tekemällä vastaavia suunnitelmia. Infrastruktuuri-investointien ajallinen horisontti on usein 40 vuotta tai enemmän. Näin pitkälle jaksolle ulottuva suunnittelu ei ole helppoa. Tällaisia strategisia suunnitelmia on kuitenkin tehtävä myös yhteisön tasolla. Keskeisimmäksi haasteeksi muodostunee tarjonnan nostaminen ja samanaikaisesti kysynnän merkittävä supistaminen. Mietinnössä tiedostetaan tämä.

Tarjonnan lisäämisen alalla kolmella seikalla on strategista merkitystä: ensinnäkin tulevana vuosikymmeninä on IEA:n mukaan maailmanlaajuisesti investoitava yli 350 miljardia dollaria vuodessa uusien lähteiden etsimiseen sekä infrastruktuurien rakentamiseen (putket, laivat, satamat, jalostamot jne.). Tämä on mahdollista vain, jos yritysten investoinneille taataan investointivarmuus sekä EU:n sisällä että sen ulkopuolella. Tähän sisältyy myös mahdollisuus saada kohtuullisia tuottoja.

Toimitusvarmuuden turvaamisen kannalta keskeinen väline on toimituslähteiden monipuolistaminen. Toimitusvarmuuden näkökulmasta muut kuin tavanomaiset öljyn lähteet, kuten öljyliuske tai öljyhiikka ja erittäin raskas öljy tarjoavat suuria etuja, koska ne jakautuvat useiden eri valtioiden kesken.

Toiseksi on samalla tehostettava tutkimusta. Esimerkiksi uusien materiaalien käyttö voi laskea tuotantokustannuksia huomattavasti tai mahdollistaa ympäristöä säästävän poraamisen. Uudet hyödyntämistekniikat vaikuttavat tulevaisuudessa vielä nykyistä suuremmassa määrin varantojen kasvuun. Noin 80 prosenttia muista kuin tavanomaisista lähteistä muodostuu öljyliuskeesta. Tätä potentiaalia on tulevaisuudessa pystyttävä hyödyntämään taloudellisesti ja ekologisesti. Tärkeän alan muodostaa siten tulevaisuudessa myös insinöörien kouluttaminen sekä teollisuuden ja tutkimuslaitosten välisen yhteistyön edistäminen.

Kolmanneksi tulevana vuosina on ratkaistava lukuisia maailmanpolitiikan konflikteja. Irak alkaa turvallisuustilanteen vakiinnuttamisen jälkeen vain hitaasti tuottaa suuria määriä öljyä. Iranilla on valtavat öljyvarat, joita tällä hetkellä käytetään poliittista syistä vain hyvin vähäisessä määrin öljymarkkinoiden jännitteiden lieventämiseen.

Georgian ja Venäjän tuore konflikti sekä viime kuukausina yleistyneet merirosvojen hyökkäykset säiliöaluksia vastaan ovat selkeästi osoittaneet, miten haavoittuvia kuljetusreitit voivat olla. Jos ajatellaan, että myös terroristit voivat olla kiinnostuneita VLCC-luokan

aluksen kaappaamisesta, käy yhä ilmeisemmäksi, että kansainvälisen yhteisön on kiireellisesti reagoitava asiaan.

Sen, että toimitusvarmuus on turvattava jo kaukana EU:n rajojen ulkopuolella, osoittavat esimerkiksi Nigerian öljyntuotantoalueiden poliittiset levottomuudet. Näiden haasteiden johdosta tarvitaan kiireellisesti EU:n ulkopoliittikan tiiviimpää yhteensovittamista.

Kysyntäpuolella jäsenvaltiot ovat jo nyt saavuttaneet merkittävää edistystä. Öljylämmityksen osuus EU:ssa on noin 20 prosenttia. Ennen kaikkea molempien öljykriisien seurauksena monet lämmityslaitteet on jo korvattu uudenaikaisilla ja tehokkailla laitteilla. Myös viimeaikaiset ennätykselliset öljyn hinnat ovat, usein yhdessä kansallisten edistämishjelmien ja paremman lämmönerityksen kanssa, johtaneet toiseen "tehokkuusaaltoon". Yhteensä tämän alan kulutus on jopa laskenut 1980-lukuun verrattuna.

Myös biopolttoaineiden käytön tukeminen tunnustettiin välineeksi, jolla voitaisiin rajoittaa öljyn kysynnän kasvua. Tällä voitaisiin vähentää erityisesti dieselöljyn tuontia. Tässä yhteydessä on kuitenkin myös huomattava, että tämänhetkiset pyrkimykset nostaa biopolttoaineiden osuutta maantieliikenteessä huomattavasti jopa 20 prosenttiin merkitsisivät myös rakennemuutosta ja työpaikkojen menetyksiä kyseisissä yrityksissä.

Maaliskuussa 2007 järjestetyssä huippukokouksessa EU:n valtionpäämiehet ja pääministerit asettivat tavoitteekseen kohottaa energiatehokkuutta 20 prosentilla vuoteen 2020 mennessä. Tällä hetkellä vielä valmisteilla olevien lakiehdotusten myötä EU on oikealla tiellä. Tässä olisi kuitenkin suositettava markkinatalouden välineitä jäykkien prosentti- tai kulutussääntöjen sijasta, jotta ei vajota suunnitelmatalouteen. Lisäksi turvallisuusnäkökohdat, kuten renkaiden vierintävastus, eivät saa jäädä tehokkuuden jalkoihin.

Tehokkuuden paranemisesta huolimatta liikenteen ala muodostaa suurimman osan kysynnän kasvusta. Tämän syitä ovat liikkuvuuden perustavalaatuinen merkitys kokonaistaloudelle sekä monien kansalaisten halu liikkua yksilöllisesti. Myös lentoliikenne on viime vuosina selvästi lisääntynyt EU:ssa ja myös maailmanlaajuisesti.

Liikenteen alan suuren riippuvuuden johdosta alalla on hankintalähteiden perinteisen monipuolistamisen lisäksi otettava nyt käyttöön uusi komponentti: käyttötekniikoiden monipuolistaminen, mukaan luettuna aloitteet sähkön käyttämisestä liikkuvuuden mahdollistamiseen. Juuri maantieliikenteessä potentiaali on tulevina vuosikymmeninä valtava. Tätä koskevia ohjelmia tutkimuksen kehittämiseksi olisi myös tehostettava, samoin kuin valmistajien ja tutkimuslaitosten välistä yhteistyötä. Esikuvana voidaan mainiosti pitää lämmöntuotannon alaa: tarjolla on maakaasulämmitystä sekä öljy- ja sähkölämmitystä, ja myös kauko- tai maalämmön sekä pellettien käyttö EU:ssa lisääntyy.

Kysynnän ohjailua ei kuitenkaan pidä rajoittaa vain EU:hun. EU:n prosentuaalinen osuus maailman öljyn kulutuksesta laskee tulevina vuosina jatkuvasti. Tämä johtuu jo yksinomaan EU:n ulkopuolisen kysynnän voimakkaasta kasvusta. EU:n toimitusvarmuuden kannalta on siten ratkaisevan tärkeää, että kysynnän kasvua rajoitetaan myös maailmanlaajuisella tasolla siten, että tällä ei vaaranneta kolmansien maiden tai EU:n itsensä kasvutavoitteita. Tässä yhteydessä merkittävä asia on myös markkinataloudellisten hinnanmuodostusmekanismien tukeminen kolmansissa maissa – esimerkiksi polttoaineiden valtiontukien poistamisen myötä.

Kaikki nämä toimenpiteet edellyttävät investointeja. Investoinnit ovat mahdollisia vain, jos käytössä on riittävästi pääomaa – ja odotettavissa on tuottoja. Tältä kannalta tämänhetkinen luottokriisi, joka uhkaa laajentua talouskriisiksi, olisi ratkaistava mahdollisimman pian. Samanaikaisesti herää kysymys, onko valtion kerättävä ilmastopoliittisilla välineillä vuodesta toiseen lisämiljardeja kuluttajilta, vai olisiko rahan jäätävä niille, joiden myös on tehtävä tarvittavat investoinnit.

EU:n tulevan öljyntoimitusvarmuuden haasteet ovat kasvaneet viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana. Ne voidaan kuitenkin ratkaista vaikuttamalla kohdistetusti sekä tarjontaan että kysyntään, jos pystytään osoittamaan poliittista tahtoa, saadaan aikaan kansainvälistä koordinoitua ja yhteistyötä sekä toimitaan innovatiivisesti.

20.1.2009

ULKOASIAINVALIOKUNNAN LAUSUNTO

teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnalle

öljyyn liittyvien haasteiden kohtaamisesta
(2008/2212(INI))

Valmistelija: Justas Vincas Paleckis

EHDOTUKSET

Ulkoasiainvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. panee tyytyväisenä merkille komission tiedonannot vastatoimista öljyn hinnannousulle¹ sekä toisesta strategisesta energiakatsauksesta ja EU:n energiatoimitusvarmuutta ja yhteisvastuullisuutta koskevasta toimintasuunnitelmasta²; huomauttaa, että vaikka maailmanlaajuinen rahoituskriisi on laskenut öljyn hintaa vuoden 2008 jälkipuoliskolla, siirtyminen kohti kestävämpiä polttoaineita etenee hitaasti, maailman öljykenttien tuotto vähenee ja kysynnän kasvu jatkuu pääasiassa kehittyvien talouksien vetämänä, mikä merkitsee väistämättä sitä, että kansainvälisen kriisin päätyttyä fossiilisten polttoaineiden markkinoilla on taas kireä tilanne ja öljyä kuluttavien maiden tuontiriippuvuus lisääntyy;
2. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita ryhtymään toimiin varmistaakseen, että EU:n yhteisellä energiansaannilla ja energian toimitusvarmuudella on sitova, edistyksellinen ja kattava perusta perussopimuksissa; korostaa tässä yhteydessä tärkeimpiin ulkoisiin toimittajiin sovellettavan johdonmukaisen strategian tärkeyttä; tukee Lissabonin sopimusta oikeansuuntaisena askeleena, sillä siihen sisältyy energiaa koskeva yhteisvastuulauseke ja vastuu energiapolitiikasta on jaettu EU:n ja jäsenvaltioiden kesken; toteaa, että EU:n voimakas riippuvuus fossiilisista polttoaineista voi heikentää sen yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan johdonmukaisuutta ja tehokkuutta;
3. toteaa, ettei EU ole vielä ottanut huomioon eikä käsitellyt riittävästi etenkin kansainvälisen energiavarmuuden maailmanlaajuisissa edellytyksissä tapahtuneiden

¹ KOM(2008)0384.

² SEC(2008)2794 ja SEC(2008)2795.

muutosten geopoliittisia vaikutuksia ja tulevalle kansainväliselle hallintapolitiikalle koituvia seurauksia; katsoo, että kansalliset ratkaisut on korvattava EU:n, Yhdysvaltojen, Venäjän ja Kiinan välisillä uusilla ja tiiviillä poliittisilla ja taloudellisilla yhteistyömuodoilla, jotka on myös vakiinnutettava keskipitkällä aikavälillä;

4. panee huolestuneena merkille tärkeimpien toimijoiden kansallismielisyyden energia-asioissa ja energian viejä- ja tuojamaiden yhä poliittisemmiksi käyvät suhteet energia-asioissa, myös jännitteiden ja selkkausten kohonneen riskin; tukee voimakkaasti komission ehdotusta, että EU:n olisi osallistuttava tiiviiseen vuoropuheluun tärkeimpien öljyntoimittajien kanssa, joista voidaan mainita esimerkkeinä Norja, OPEC-maat ja Venäjä, jotta voitaisiin vahvistaa koko EU:n energiariippumattomuutta ja energian toimitusvarmuutta, siten että keskitytään erityisesti tehokkuuden lisäämiseen, tasavertaiseen markkinoille pääsyyn, syrjimättömyyteen sekä avoimuuteen; antaa komissiolle tunnustusta sen työstä energiavuoropuheluiden tehostamiseksi, sillä tämä on johtanut erityisesti useisiin yhteisymmärryspöytäkirjoihin itänaapureiden ja Keski-Aasian maiden kanssa, ja odottaa edistymistä eteläisten kumppaneiden kanssa; korostaa, ettei energiavuoropuheluja saa missään tapauksessa käydä suorien ja tuloshakuisten ihmisoikeusvuoropuhelujen kustannuksella; on pettynyt siihen, ettei energia-alan, etenkin öljy- ja kaasualan, jalostus-, tuotanto-, myynti- ja tutkimustoimissa esiintyvää kilpailua seurata aktiivisesti ja avoimesti; vaatii komissiota tekemään ehdotuksia, joihin sisältyy tätä koskeva aiempaa yhtenäisempi ja kokonaisvaltaisempi strategia sekä menestyksenkäs energia-alan ulkopoliittikka;
5. olettaa, huolimatta tervetulleesta öljyn hintojen laskusta ja ottaen huomioon hintojen jaksoittaisen kehityksen, että hinnat nousevat jälleen nykyisen talouskriisin päätyttyä; toteaa jälleen, että EU:n energialähteitä ja toimitusreittejä on tärkeää monipuolistaa, jotta voidaan lieventää mahdollisten tulevien öljykriisien vaikutuksia, ja että samalla on tunnustettava, että tilanne on erilainen eri jäsenvaltioissa energialähteiden yhdistelmän, tuontiriippuvuuden ja infrastruktuurin saatavuuden suhteen, erityisesti EU:n energiasaarekkeilla; kannattaa kestävien biopolttoaineiden käytön lisäämistä ja tunnustaa ydinenergian merkityksen energian toimitusvarmuuden parantamiseksi; panee merkille, että muiden kuin perinteisten öljyvarojen odotetaan olevan merkittävässä asemassa tasapainottamassa nykyisten öljykenttien tuotannon taantumista; korostaa, että uudet öljyn infrastruktuurihankkeet, kuten Odessa–Gdansk- ja Constanța–Trieste-öljyputket, olisi jatkossakin sisällytettävä Euroopan etujen kannalta ensisijaisiksi määriteltyihin hankkeisiin;
6. korostaa, että vähentämällä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista EU paitsi varmistaisi oman energian toimitusvarmuutensa myös antaisi oman panoksensa ilmastomuutoksen asettamiin haasteisiin vastaamiseen; korostaa, että on tärkeää lisätä uudempien ja ympäristöystävällisempien teknologioiden tutkimukseen ja kehitykseen myönnettävää rahoitusta;
7. katsoo, että energian käytöstä ja ympäristön pilaantumisesta aiheutuvien makrotaloudellisten kustannusten lisääntymisellä on myös huomattavia kielteisiä vaikutuksia Euroopan sosiaalisen mallin toimintaan, sillä koska Eurooppa on riippuvainen öljyn ja maakaasun tuonnista, fossiilisista polttoaineista maksettava lasku kallistuu tuntuvasti Euroopan kamppaillessa niistä Aasian kehittyvien markkinoiden

samoin kuin Yhdysvaltojen kanssa, ja että energian käytön kustannusten lisääntyessä sosiaalisen mallimme rahoitusosuus pienenee väistämättä; katsoo etenkin tästä syystä, että tukemalla uusiutuvia energialähteitä voi syntyä paljon ammattitaitoa edellyttäviä pysyviä työpaikkoja;

8. korostaa arktisen alueen merkitystä Euroopan energiapolitiikan suunnittelussa sekä ilmastonmuutoksessa ja kestävässä kehityksessä, kuten marraskuussa 2007 kokoontunut Eurooppa-neuvosto ehdotti; toteaa, että arktisen alueen hiilivetyvarojen on tärkeää jakautua tasaisesti kansainvälisen oikeuden mukaisesti yleisen kansainvälisen vakauden vuoksi; kehottaa komissiota kiinnittämään arktiseen alueeseen liittyviä strategisia aiheita koskevassa tiedonannossaan erityistä huomiota hiilivetyvaroihin.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	20.1.2009
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 44 -: 4 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Vittorio Agnoletto, Angelika Beer, Monika Beňová, Giorgos Dimitrakopoulos, Michael Gahler, Jas Gawronski, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Richard Howitt, Ioannis Kasoulides, Maria Eleni Koppa, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Johannes Lebech, Francisco José Millán Mon, Philippe Morillon, Baroness Nicholson of Winterbourne, Raimon Obiols i Germà, Vural Öger, Janusz Onyszkiewicz, Justas Vincas Paleckis, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, João de Deus Pinheiro, Samuli Pohjamo, Bernd Posselt, Libor Rouček, Christian Rovsing, Flaviu Călin Rus, Katrin Saks, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Hannes Swoboda, István Szent-Iványi, Konrad Szymański, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Ari Vatanen, Andrzej Wielowieyski, Zbigniew Zaleski, Josef Zieleniec
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Alexandra Dobolyi, Árpád Duka-Zólyomi, Kinga Gál, Aurelio Juri, Inger Segelström

12.12.2008

TALOUS- JA RAHA-ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnalle

öljyyn liittyvien haasteiden kohtaamisesta
(2008/2212(INI))

Esittelijä: Pervenche Berès

EHDOTUKSET

Talous- ja raha-asioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että öljyn hinta on noussut alle 50 dollarista (USD) tynnyriltä vuoden 2000 alussa yli 140 dollariin elokuussa 2008 ja laskenut sitten jyrkästi alle 60 dollariin tynnyriltä,
- B. ottaa huomioon, että öljyn ja muiden perushyödykkeiden korkeat hinnat ovat nostaneet tuotantokustannuksia ja lisänneet yleistä hintapainetta, koska hinnat ovat tiukasti sidoksissa hyödykkeisiin,
- C. ottaa huomioon, että öljyn ja perushyödykkeiden hinnannousut ovat kiihdyttäneet inflaatiota, minkä seurauksena ostovoima on heikentynyt,
- D. ottaa huomioon, että uusien sijoitusmuotojen luominen öljyn ja muiden kulutushyödykkeiden markkinoille on lisännyt hyödykkeiden hintojen vaihtelua; ottaa lisäksi huomioon, että energiamarkkinoiden avoimuuden lisääminen on varmistettava,
 1. katsoo, että öljyn hinnan vaihtelut heijastavat lisääntyntä kysyntää, öljyvarojen asteittaista ehtymistä, demografiaan ja kaupungistumiseen liittyvien kehityssuuntien muuttumista erityisesti kasvavan talouden maissa, joissa keskimääräisen tulotason nousu kasvattaa kysyntää, keinottelua hyödykemarkkinoilla sekä globaaleja taloussyklejä; painottaa lisäksi, että öljyä ja muita perushyödykkeitä on käytetty aikaisempaa enemmän osakesalkkujen hajauttamiseen Yhdysvaltain dollarin heikkenemisen seurauksena;
 2. on huolissaan öljyn hinnoissa esiintyvistä vaihteluista ja niiden vaikutuksesta talouselämän ja rahoitusjärjestelmän vakauteen; tunnustaa öljy- ja muiden

energiatuotteiden aktiivisten markkinoiden hyödyt ja kehottaa samalla komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan mahdollisimman suuren läpinäkyvyyden energiemarkkinoilla;

3. on sitä mieltä, että öljyn ja muiden, suuria hiilidioksidipäästöjä tuottavien energialähteiden käyttöä olisi vähennettävä paitsi energiatehokkuutta lisäämällä myös siirtymällä vähäisiä hiilidioksidipäästöjä tuottaviin ratkaisuihin, kuten ydinvoimaan ja uusiutuvista energialähteistä tuotettuun energiaan;
4. painottaa, että jatkuva öljyn kysyntä on painostanut lisäämään tuotantoa koko ajan aina tuotantokapasiteetin rajoille asti; vaatii energiatilastoissa esitettävien tietojen avoimuuden lisäämistä, erityisesti öljyvarastojen koon osalta;
5. korostaa, että Euroopan unionin on kohdattava enenevässä määrin haaste, joka liittyy pysyvästi korkeaan ja epävakaaseen öljyn hintaan sekä sen taloudellisiin vaikutuksiin; katsoo, että äskettäin löydetyt öljyesiintymät ovat yleensä olleet entistä pienempiä ja niiden hyödyntäminen on ollut kalliimpaa, ne sijaitsevat yhä useammin merellä ja niiden etsintä-, kehittämis- ja tuotantokustannukset kasvavat jatkossa, minkä vuoksi on entistä nopeammin siirryttävä vaihtoehtoihin energialähteisiin ja kehitettävä energiaa säästäviä tekniikoita;
6. vaatii komissiota ja jäsenvaltioita vakavasti tarkistamaan sekä ympäristöaspekteja että taloutta ja turvallisuutta koskevia аспекteja, kun on kyse riippuvuudesta uusiutumattomista lähteistä peräisin olevasta energiasta;
7. korostaa, että olisi kannustettava energiatehokkaisiin tekniikoihin ja tuotteisiin liittyvien laaja-alaisten kärkitason markkinoiden kehittämistä tehokkaalla päästökauppajärjestelmällä sekä erilaisilla muilla energiansäästötoimenpiteillä; korostaa myös, että "saastuttaja maksaa" –periaatteen soveltaminen on tärkeää; muistuttaa, että mitä useampi valtio soveltaa samankaltaisia toimenpiteitä, sitä rajoitetumpi vaikutus näillä toimenpiteillä on alakohtaiseen kilpailukykyyn;
8. vaatii Euroopan unionilta ja öljyntuottajavaltioilta entistä dynaamisempaa suhdetta, johon liittyy molemminpuolinen halukkuus tarjota ja ottaa vastaan ja jonka myötä pyritään vakaampaan ja tasaisempaan öljyn tuotantoon ja hintakehitykseen, mikä olisi kaikkien asianosaisten osapuolten etujen ja laajasti ottaen maailmantalouden etujen mukaista;
9. toivoo, että öljy-yhtiöt investoivat viimeaikaiset merkittävät voittonsa uusien öljyesiintymien etsintään ja kehittämiseen sekä energiansäästötekniikan parantamiseen ja öljyn korvaavien aineiden tutkimukseen (erityisesti liikenteen alalla).

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	11.12.2008
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 16 -: 15 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Zsolt László Becsey, Pervenche Berès, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Manuel António dos Santos, José Manuel García-Margallo y Marfil, Robert Goebbels, Donata Gottardi, Louis Grech, Benoît Hamon, Othmar Karas, Wolf Klinz, Christoph Konrad, Sirpa Pietikäinen, John Purvis, Bernhard Rapkay, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Margarita Starkevičiūtė, Ieke van den Burg, Sahra Wagenknecht
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Mia De Vits, Werner Langen, Alain Lipietz, Janusz Onyszkiewicz, Bilyana Ilieva Raeva, Andreas Schwab, Theodor Dumitru Stolojan, Kristian Vigenin
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	Michael Gahler, Monica Giuntini, Catuscia Marini

16.12.2008

SISÄMARKKINA- JA KULUTTAJANSUOJAVALIOKUNNAN LAUSUNTO

teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnalle

vastatoimista öljyn hinnannousulle
(2008/2212(INI))

Valmistelija: Colm Burke

EHDOTUKSET

Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. pitää komission tiedonantoa myönteisenä ja yhtyy komission huoleen äskettäisestä öljyn hinnan vaihtelusta ja sen kielteisistä vaikutuksista inflaatioon, kilpailukykyyn, kauppaan ja talouskasvuun;
2. myöntää kysynnän kasvun olevan yksi syy viimeaikaiseen öljyn hintojen vaihteluun; pitää valitettavana kolmansissa maissa edelleen käytössä olevia valtiontukia, koska pitkällä aikavälillä ne vaikuttavat kielteisesti julkiseen talouteen ja kuluttajiin;
3. korostaa, että rajalliset mahdollisuudet tarjonnan laajentamiseen ja ulkoiset tekijät, kuten heikko dollari ja rahoitusmarkkinoiden kuuhunta, ovat myös vaikuttaneet öljyn hintojen vaihteluun;
4. kannattaa komission ehdotusta lyhyen aikavälin toimenpiteiksi, jos tulevaisuudessa on tarpeen lieventää öljyn hintapiikkejä; kehottaa jäsenvaltioita tarjoamaan taloudellista tukea investoinneille vaihtoehtoihin energianlähteisiin, kuten uusiutuvaan energiaan, ja asettamaan etusijalle kuluttajien tietoisuuden parantamiseen tähtäävät toimet, joilla edistetään energiatehokkaiden tavaroiden ja palvelujen hankintaa tavoitteena alentaa kustannuksia mahdollisimman paljon pitkällä aikavälillä ja rajoittaa öljyn tarjonnan vähenemistä tulevaisuudessa;
5. pitää myönteisenä komission aloitetta maailmanlaajuisesta poliittisesta vuoropuhelusta, joka toteutettaisiin järjestämällä öljyn kuluttaja- ja tuottajamaiden välinen korkean tason huippukokous, jotta öljymarkkinoilla saavutettaisiin oikeudenmukainen tasapaino

kysynnän ja tarjonnan välillä ja estettäisiin öljyn tuottajamaita pitämästä öljyn hintoja keinotekoisesti korkealla tasolla;

6. korostaa, että etusijalle on asetettava kilpailun seuraaminen öljytuotteiden jalostamisessa ja myynnissä sekä kaupallisia öljyvarastoja koskevien tietojen läpinäkyvyyden lisääminen;
7. pitää myönteisenä komission aikomusta keskittyä toisessa strategisessa energiakatsauksessaan öljyn varmuusvarastoihin; katsoo, että öljyn varmuusvarastojen olisi toimittava puskurina lyhyen aikavälin hintapiikkejä vastaan, jolloin ne auttaisivat rajoittamaan hintojen vaihtelua ja parantaisivat siten ennustettavuutta kuluttajien kannalta;
8. toteaa, että öljy-yhtiöillä olisi oltava oikeus investoida voittoja raaka-aineiden etsintään, energian tuotantoon ja uuteen teknologiaan, mikä lienee tehokkain tapa laskea hintoja keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä;
9. korostaa, että markkinatoimenpiteitä ja poliittisia toimia olisi käytettävä toisiaan täydentävästi, jotta öljyn hintojen vaihteluun voidaan puuttua tehokkaasti.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	15.12.2008
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 17 -: 13 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Gabriela Crețu, Janelly Fourtou, Evelyne Gebhardt, Martí Grau i Segú, Malcolm Harbour, Anna Hedh, Iliana Malinova Iotova, Alexander Graf Lambsdorff, Kurt Lechner, Catuscia Marini, Nickolay Mladenov, Catherine Neris, Zita Pleštinská, Zuzana Roithová, Leopold Józef Rutowicz, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler, Marian Złotea
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Emmanouil Angelakas, Wolfgang Bulfon, Colm Burke, Giovanna Corda, Brigitte Fouré, Joel Hasse Ferreira, Othmar Karas
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Gay Mitchell, Vladimir Urutchev

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	21.1.2009
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 40 -: 6 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Šarūnas Birutis, Jan Březina, Philippe Busquin, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Den Dover, Lena Ek, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Norbert Glante, András Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Anne Laperrouze, Eluned Morgan, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Atanas Papanizov, Aldo Patriciello, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Pilar Ayuso, Ivo Belet, Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Matthias Groote, Cristina Gutiérrez-Cortines, Mieczysław Edmund Janowski, Toine Manders, Vittorio Prodi, Esko Seppänen, Silvia-Adriana Țicău
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	Marian-Jean Marinescu